

**UCHWAŁA NR III/15/14
RADY GMINY LASOWICE WIELKIE**

z dnia 30 grudnia 2014 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lasowice Wielkie na 2015 rok jako części strategii rozwiązywania
problemów społecznych Gminy Lasowice Wielkie**

Na podstawie art. 41 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2012r. poz. 124), art. 18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 roku ustawy o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)– Rada Gminy Lasowice Wielkie uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lasowice Wielkie na 2015 rok, jako części strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Lasowice Wielkie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lasowice Wielkie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Rajmund Kinder

Załącznik do Uchwały Nr III/15/14
Rady Gminy Lasowice Wielkie
z dnia 30 grudnia 2014 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE LASOWICE WIELKIE NA ROK 2015

WSTĘP

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych należy do zadań własnych Gminy. Zbiór powyższych działań przedstawiony jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Nadużywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi. Według Światowej Organizacji Zdrowia Polska jest w grupie krajów o najwyższym spożyciu czystego alkoholu na dorosłego mieszkańca. Przy średniej światowej 6,13 litra, w Polsce wypija się 13,3 litra czystego alkoholu na dorosłego mieszkańca. Alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Jego spożycie wiąże się z 60 rodzajami chorób. Corocznie z przyczyn bezpośrednich i pośrednich związanych z używaniem alkoholu umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób. Alkohol działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lasowice Wielkie na rok 2015 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych. Ze względu na to, że Gmina Lasowice Wielkie jest małą gminą, na terenie której nie posiadamy ośrodka leczenia odwykowego ani poradni terapii odwykowych, zadania będą nakierunkowane przede wszystkim na profilaktykę I – rzędową.

Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2012r. poz. 124),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lasowice Wielkie na lata 2013-2020,
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradniami Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Ośrodkami Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE LASOWICE WIELKIE.

W 2013r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lasowicach Wielkich rozpatrywała 21 spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu. Również 21 spraw było rozpatrywanych w 2012r. Ze spraw z 2013r.:

- 5 spraw skierowanych zostało do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kluczborku,
- 2 osoby skierowano na badanie psychologiczno – psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 5 osób skierowano do Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkohol,
- 2 osoby podjęły leczenie stacjonarne w Ośrodku Leczenia Odwykowego,
- 1 osobie poradzono, aby skorzystała z pomocy Poradni Psychologicznej,
- z wszystkimi osobami, które zgłosiły się na posiedzenie Komisji przeprowadzono rozmowę interwencyjną – motywującą.

Ze zjawiskiem problemów alkoholowych łączy się ściśle zjawisko przemocy w rodzinie. Liczba Niebieskich Kart, które zostały założone w 2012r. to 17, natomiast w 2013r. założonych zostało 14 Niebieskich Kart.

Rynek napojów alkoholowych:

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2013 roku (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców)			
do 4,5%(oraz piwa)	od 4,5 do 18%(z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
2.035.401,44 zł	69.070,09 zł	704.257,57 zł	2.808.729,10 zł
Wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy w 2012 roku (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców)			
do 4,5%(oraz piwa)	od 4,5 do 18%(z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
3.223.802,72zł	167.025,93 zł	1.029.800,39 zł	4.420.628,98zł

Jak wynika z tabel przedstawionych powyżej, w 2013r. o 36% zmalała sprzedaż napojów alkoholowych w stosunku do roku 2012.

Jak wynika z danych, które otrzymaliśmy z Policji, liczba przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu w 2014r. w Gminie Lasowice Wielkie wynosiła ok. 18: tj. znęcanie się nad członkami rodziny - 5 osób (sprawa była przekazywana do Prokuratury), jazda rowerem bądź samochodem pod wpływem alkoholu – ok. 16 osób. Liczba osób nietrzeźwych z terenu naszej gminy, którzy byli zatrzymani do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych wynosi 15.

W ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w 2014r. została przeprowadzona ankieta w szkołach pt. „Młodzi i substancje psychoaktywne”. W ankiecie wzięli udział uczniowie z piątej klasy szkoły podstawowej i drugiej klasy gimnazjum. Z ankiet ze szkoły podstawowej wynika, że zdaniem większości uczniów, palenie nienalogowe nie jest szkodliwe, dopiero palenie nalogowe niesie z sobą duże ryzyko szkód zdrowotnych. Ankietowani uczniowie nie palili nigdy papierosów. Twierdzą, że w ich wieku trudno jest kupić papierosy. Ich zdaniem wypalenie jednego papierosa szkodzi. Również jeżeli chodzi o alkohol, uczniowie uważają, że picie nienalogowe nie jest szkodliwe, dopiero nalogowe podowuje szkody zdrowotne. Większość uważa, że łatwo się uzależnić od alkoholu. 75% badanych chłopców i 70% dziewcząt jeszcze nigdy nie piło alkoholu. Większość uczniów nie próbowała kupić alkoholu, ale uważają, że trudno jest go zakupić. Większość uczniów zdaje sobie sprawę, że okazjonalne picie alkoholu w ich wieku szkodzi i może doprowadzić do uzależnienia. Natomiast wśród uczniów drugiej klasy gimnazjum (przebadani zostali sami chłopcy), 50% nigdy nie zapaliło papierosa. 42% uczniów twierdzi, że łatwo im kupić papierosy. 42% uczniów piło alkohol po raz pierwszy z życia w wieku 11 lat lub mniej, 25% w wieku 12-13 lat, 8% mając 14 lat, a 25% nigdy nie piło alkoholu. Połowa badanych piła alkohol w ciągu ostatniego roku, a 33% w ciągu ostatnich 30 dni. 33% chłopców przyznaje, że upiło się przynajmniej raz w życiu, z tego 25% w ciągu ostatniego roku, a 17% w ciągu ostatnich 30 dni. 42% uczniów uważa, że zdobycie marihuany byłoby

niemożliwe, 25% bardzo trudne, a 33% łatwe. 75% chłopców nigdy nie próbowało marihuany. 84% ankietowanych nigdy nie próbowało dopalaczy.

Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami socjalnymi, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowym wynikiem, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu. Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej). Młodzież gimnazjalna nie traktuje uzależnienia od alkoholu jako problemu, który mógłby ją bezpośrednio dotyczyć.

II. ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez:

1) działalność informacyjną skierowaną do społeczności lokalnej na temat możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu,

2) wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu m.in. poprzez dofinansowanie realizacji świadczeń zdrowotnych, programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu, indywidualnej psychoterapii osób uzależnionych, programów redukcji szkód, programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem oraz programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową,

3) opłacanie kosztów powołania biegłych (psycholog i psychiatra) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,

4) ponoszenie kosztów postępowania sądowego w sprawach o zobowiązanie do leczenia w placówkach odwykowych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1) podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu i od narkotyków poprzez:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu/narkotyków,
- występowanie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o przeprowadzenie wywiadów rodzinnych na potrzeby Komisji,
- zaproszenie osoby na rozmowę wspierającą – motywującą,
- kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu,
- kierowanie do Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkohol, alkoholu,
- motywowanie do podjęcia leczenia stacjonarnego w zakładach leczenia odwykowego,
- kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego,
- uruchomienie procedury „Niebieskiej karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.

2) udzielanie pomocy psychospołecznej dorosłym członkom rodziny z problemem alkoholowym/narkotykowym,

3) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez:

- pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną,
- upowszechnianie wiedzy na temat Procedury „Niebieskiej karty” i „Niebieskiej Linii”,
- finansowanie szkoleń i kursów służących podniesieniu kompetencji w zakresie wiedzy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych,

4) pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w szczególności:

- organizowanie i finansowanie kolonii, półkolonii bądź obozów z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, zagrożonych patologią alkoholową, współpraca w tym zakresie ze szkołami i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,

- pomoc w organizowaniu spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym, dożywianie dzieci na zajęciach pozalekcyjnych,

5) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii poprzez organizację szkoleń.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

1) wspieranie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalnych,

2) wspieranie sołeckich programów i przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, w szczególności działalności świetlic sołeckich i działań długofalowych mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,

3) edukacja w zakresie wiedzy o szkodliwości spożywania alkoholu,

4) inspirowanie i wspieranie lokalnych imprez, kampanii edukacyjnych, przedstawień teatralnych, konkursów o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom,

5) profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach, m.in. w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Odpowiedzialny Kierowca”, kampanii przeciw pijanym kierowcom,

6) zakup materiałów profilaktycznych – prasy, broszur, plakatów, ulotek, pomocy dydaktycznych, książek, z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych,

7) podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie ich dostępności i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych,

8) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,

9) współpraca z innymi instytucjami na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

4. Wspomaganie działalności insytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1) wspieranie działalności stowarzyszeń realizujących działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez dotacje w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz.U. z 2014r. poz. 1118),

2) finansowanie zakupów i usług niezbędnych do realizacji działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

3) współpraca z pracownikami socjalnymi mająca na celu pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym,

4) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, nikotynizmu, i przemocy dla szkół, ośrodka zdrowia, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1) kontrola bądź wizytacja podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania wszystkich warunków zamieszczonych w ustawie, zezwoleniu i innych aktach dotyczących handlu alkoholem przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszania przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów

alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub zastaw,

2) przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

3) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych,

4) występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Monitorowanie środowiska lokalnego z zakresu problematyki uzależnień i przemocy.

1) monitorowanie wszystkich obszarów gminnego programu: profilaktyka szkolna i środowiskowa dotycząca uzależnień, leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukacja publiczna oraz rynek napojów alkoholowych,

2) dokonywanie analizy różnych zjawisk uzależnień i występujących w związku z tym problemów oraz ich zmienności w czasie.

7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników socjalnych realizujących zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- przewodniczący – 15 % minimalnego wynagrodzenia za pracę naliczaną pracownikom w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonego wg odrębnych przepisów,

- z – ca przewodniczącego – 13 % minimalnego wynagrodzenia za pracę naliczaną pracownikom w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonego wg odrębnych przepisów,

- pozostali członkowie Komisji – 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę naliczaną pracownikom w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonego wg odrębnych przepisów,

- pracownicy socjalni za wykonanie wywiadów rodzinnych – 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę naliczaną pracownikom w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonego wg odrębnych przepisów,

- podstawą wypłaty wynagrodzeń za udział w posiedzeniu Komisji są listy obecności zatwierdzone przez przewodniczącego bądź zastępcy przewodniczącego.

8. Zasady finansowania programu:

Finansowanie realizacji zadań niniejszego programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze.

9. Harmonogram wydatków Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015:

Dział budżetu	Rozdział budżetu	Paragraf	Nazwa podziałki klasyfikacji budżetu	Plan wydatków na 2015r.
851			OCHRONA ZDROWIA	74 000,00
	85153		Zwalczanie narkomanii	2 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00
		4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	72 000,00
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	10 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 000,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	400,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	30 000,00

		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 000,00
		4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1 500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	21 000,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	600,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 500,00